Stuk **1116** (2001-2002) – Nr. 2

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

28 juni 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling

VERSLAG

namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Jacques Laverge

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie

1116 (2001-2002)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting 4

I.1. Algemene situering van de achtergronden en de noodzaak van dit ontwerp van decreet 4
I.2. De nieuwe rechtspositie van de Vlaamse economische vertegenwoordigers 4

A. Algemeen : statutaire harmonisatie 4
B. Verbetering van de rechtspositie van de VLEV's 5

– Verloning 5
– Vergoedingen 5
– Sociale zekerheid 5
– Mobiliteit 5

I.3. Intern reglement 5
I.4. Budgettaire weerslag van de regularisatie-operatie 6
I.5. Nieuwe organisatie en heroriëntatie van het korps 6
I.6. Consensus over de noodzaak om expeditief tewerk te gaan 6

II. Algemene bespreking : vragen en opmerkingen van de leden – eerste ronde 7

II.1. Tussenkomst van de heer Stefaan Platteau 7
II.2. Tussenkomst van de heer Freddy Sarens 8
II.3. Tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen 8
II.4. Tussenkomst van de heer Jacques Laverge 9
II.5. Tussenkomst van de heer Miel Verrijken 10
II.6. Tussenkomst van de heer Patrick Hostekint 10
II.7. Tussenkomst van de heer Luc Van den Brande 11

III. Algemene bespreking : replieken van de minister – eerste ronde 11

IV. Algemene bespreking : aanvullende vragenronde 13

IV.1. Aanvullende tussenkomst van de heer Freddy Sarens 13
IV.2. Aanvullende tussenkomst van de heer Miel Verrijken 13
IV.3. Aanvullende tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen 13
IV.4. Aanvullende tussenkomst van de heer Jacques Laverge 14
IV.5. Aanvullende tussenkomst van de heer Luc Van den Brande 14
IV.6. Aanvullende tussenkomst van de heer Stefaan Platteau 15

V. Algemene bespreking : aanvullende antwoorden van de minister 15

VI. Stemmingen 15

VI.1. Stemming over de artikelen 15
VI.2. Stemming over het geheel 16

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op datum van donderdag 13 juni 2002 het ontwerp van decreet inzake de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, ten gronde besproken en goedgekeurd.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER JAAK GABRIELS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDSE HANDEL EN HUISVESTING

I.1. Algemene situering van de achtergronden en de noodzaak van dit ontwerp van decreet

Voorafgaandelijk aan zijn eigenlijke uiteenzetting over het voorliggende ontwerp van decreet, wenst de minister te benadrukken dat in het toekomstige overkoepelende managementcomité het personeelsbeleid een van de meest centrale posten zal zijn. Het is immers van het grootste belang dat er in de nieuwe constellatie niet alleen aan een "inventarisatie" van de momenteel bestaande elementen en gegevens zou worden gedaan, maar dat er op termijn ook zou worden gewerkt aan de afbouw van de huidige – al te grote – verscheidenheid tussen de statuten van onze diverse externe vertegenwoordigers. Het laten voortbestaan van die niet objectief verantwoordbare verscheidenheid dreigt namelijk een aantal van onze mensen te demotiveren. De minister laat daarbij ook opmerken dat dit vooralsnog slechts een eerste stap zal zijn, die in de toekomst nog een aantal vervolgmomenten zal dienen te krijgen. De doorlichting van het personeelsbeleid door het nieuwe managementteam zal terzake mee determinerend zijn.

Ondertussen is het nu voorliggende ontwerp van decreet echter al noodzakelijk om tot de invoering te kunnen komen van een uniforme rechtspositieregeling voor onze Vlaamse economische vertegenwoordigers (VLEV's). Thans bestaan volgens de Raad van State in principe niet minder dan drie categorieën van VLEV's. Een eerste categorie omvat de gewezen federale handelsprospectoren en handelsattachés die in 1993, ten gevolge van de Sint-Michielsakkoorden, door de federale regering naar de Vlaamse regering werden overgedragen. Een tweede categorie bestaat uit vertegenwoordigers die door Export Vlaanderen zelf zijn aangeworven. Een derde categorie tenslotte, bestaat uit een beperkt aantal personeelsleden die reeds bij de aanvang van de regionalisering – in 1991 – zijn overgedragen aan de Vlaamse regering, en die nadien een arbeidsovereenkomst hebben gesloten met de leidend ambtenaar van de toenmalige Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel (VDBH).

De logica dicteert dan ook dat het, met het oog op de creatie van een eenvormig statuut voor de VLEV's, in eerste instantie aangewezen is om die bestaande categorieën te hergroeperen onder één en dezelfde noemer, door ze onder te brengen bij één en dezelfde werkgever. De minister benadrukt daarbij dat de daartoe noodzakelijke personeelsoverdracht, slechts bij decreet kan worden geregeld. Het voorliggende ontwerp van decreet voorziet daarom in de overheveling van álle VLEV's naar Export Vlaanderen (en bijgevolg ook naar de toekomstige opvolgerstructuur daarvan – hoe die ook moge heten). Pas na die feitelijke overdracht kan er werk worden gemaakt van een eenvormig en duidelijk statuut voor alle VLEV's.

De minister preciseert dat de Vlaamse regering daartoe principieel reeds drie besluiten heeft goedgekeurd, die gezamenlijk het sluitstuk zullen vormen van de rechtspositieregeling van de Vlaamse economische vertegenwoordigers. Het gaat daarbij met name om : (1) een ontwerp van uitvoeringsbesluit op het voormelde decreet ; (2) een besluit van de Vlaamse regering waarbij de rechtspositie van de VLEV's wordt ingeschreven in het stambesluit van de Vlaamse openbare instellingen (VOI's) ; en (3) een besluit van de Vlaamse regering waarbij het instellingsspecifieke besluit voor Export Vlaanderen in overeenstemming wordt gebracht met het VLEV-statuut. Al deze besluiten werden na onderhandelingen in het Sectorcomité XVIII met een eenparig akkoord afgesloten, en verkregen ook een gunstig advies van de Raad van State. De genoemde besluiten zullen worden uitgevaardigd na goedkeuring van het nu voorliggende ontwerp van decreet.

I.2. De nieuwe rechtspositie van de Vlaamse economische vertegenwoordigers

A. Algemeen : statutaire harmonisatie

De minister geeft daarna een overzicht van de voornaamste elementen van het nieuwe VLEV-statuut, waarbij hij nogmaals benadrukt dat er met deze regeling geopteerd wordt voor een maximale statutaire eenvormigheid binnen Export Vlaanderen.

Door het invoeren van de VLEV's in het stambesluit van de VOI's, wordt de volledige sokkel van

gemeenschappelijke statutaire bepalingen voor de 19 daaronder ressorterende VOI's ook op de VLEV's van toepassing. De nieuwe in het statuut van Export Vlaanderen in te voegen bepalingen zijn geïnspireerd op het Vlaams Personeelsstatuut (VPS), waardoor meteen ook een harmonisatie wordt gerealiseerd met het statuut van de attachés van de Vlaamse Gemeenschap en de investeringsprospectoren van de Dienst Investeren in Vlaanderen. Wel is het zo dat er een aantal verschillen blijven bestaan die onder meer het gevolg zijn van het feit dat de VLEV's ten gevolge van hun diplomatiek statuut bijkomende voordelen hebben, die de investeringsprospectoren bijvoorbeeld niét hebben.

B. Verbetering van de rechtspositie van de VLEV's

De minister benadrukt dat de nieuwe rechtspositieregeling in essentie een substantiële vooruitgang inhoudt voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers, en dit zowel op het gebied van verloning, vergoedingen, sociale zekerheid als mobiliteit.

– *Verloning*

De VLEV's van universitair niveau worden bezoldigd in niveau A. De niet-universitaire personeelsleden verkrijgen een weddeschaal in de rang B, die hen een aanzienlijke verhoging geeft en automatisch op de weddeschaal in niveau A brengt indien zij het maximum in hun weddeschaal van de rang B bereiken. Voor zover nog nodig wordt hen tevens de kans geboden om zich door middel van een proef te kwalificeren voor niveau A.

De minister illustreert daarna het feit dat het hier om een aanzienlijke verbetering gaat, door erop te wijzen dat dit voor alle VLEV's een substantiële maandelijke verhoging betekent. Voor een groot aantal gaat het daarbij zelfs om een verhoging van ruim 500 tot 1000 euro, of 20.000 tot 40.000 BEF, bruto per maand, en dit retroactief vanaf 1 januari 2000.

– *Vergoedingen*

De minister preciseert daarna dat er voor de kosten en meeruitgaven die veroorzaakt worden door het feit dat de VLEV's in het buitenland tewerk zijn gesteld, ook een aantal specifieke vergoedingen worden voorzien, te weten : (1) een postvergoeding ; (2) een vergoeding voor dienstreizen ; (3) een vergoeding voor reiskosten ; (4) een vergoeding voor verhuiskosten ; (5) een vergoeding voor de huur van een woning ; (6) een studietoelage voor studerende kinderen en (7) een medische verzekering.

De minister wijst er daarbij nogmaals op dat het feit dat de VLEV's een diplomatiek statuut genieten, hen daarenboven – in vergelijking met andere uitgezonden personeelsleden die dit voorrecht niet genieten – ook een aanzienlijke fiscale vrijstelling verleent.

Met uitzondering van de toelage voor de huur van een woning worden de zeven genoemde toelagen berekend overeenkomstig de van toepassing zijnde reglementen van het federale ministerie van Buitenlandse Zaken. Dit betekent dan ook dat eveneens wordt overgeschakeld op het nieuwe systeem van de postvergoedingen dat recent door de federale minister van Buitenlandse Zaken grondig werd hervormd. Het nieuwe stelsel van de postvergoedingen biedt het voordeel dat het veel transparanter is, en heeft voor alle VLEV's opnieuw een verbetering tot gevolg.

– *Sociale zekerheid*

Voor wat het aspect "sociale zekerheid" betreft, stelt de minister dat in de landen waar de VLEV's niet onderworpen zijn aan de Belgische sociale zekerheid, ze worden ingeschreven bij de Dienst Overzeese Sociale Zekerheid (DOSZ). Hij preciseert daarbij dat vanuit het streven naar een gelijkwaardig sociaal statuut voor iedere VLEV (onafhankelijk van de standplaats), Export Vlaanderen deze bijdrage zal optrekken tot de maximale bijdrage, hetgeen opnieuw een aanzienlijke verbetering inhoudt ten overstaan van de bestaande toestand.

– *Mobiliteit*

In artikel 6 van het ontwerpbesluit wordt voor de VLEV's ook interne mobiliteit mogelijk gemaakt tussen een post in het buitenland en de hoofdzetel in Brussel, dan wel een provinciaal kantoor van Export Vlaanderen (of voor wat dat laatste betreft dus in een van de toekomstige Vlaamse Huizen van de Economie). Tijdens de periode van hun tewerkstelling in het binnenland behouden de VLEV's hun salarisschaal vermeerderd met een weddecomplement ter waarde van 20 percent van het bruto maandloon.

I.3. Intern reglement

Eveneens na goedkeuring van het nu voorliggende decreet, zal Export Vlaanderen – na overleg met de vakbonden – een intern reglement opstellen, waar-

in een aantal schikkingen van een meer praktische aard zullen kunnen worden genomen. Onder andere de mutatie – die ook nog met de vakbonden moet worden doorgenomen – zal daarin worden geregeld.

I.4. Budgettaire weerslag van de regularisatie-operatie

Voor wat de budgettaire weerslag van een en ander betreft, brengt de minister in herinnering dat hij de commissie reeds tijdens de begrotingsbesprekingen heeft gewezen op de grote inspanningen die geleverd worden met betrekking tot het Vlaams buitenlands netwerk.

De minister illustreert zulks aan de hand van een aantal cijfers. In 2001 werd er 13.120.000 euro besteed aan het buitenlands netwerk. Grotendeels ten gevolge van de aanpassing van het statuut wordt er in 2002 een bedrag van circa 16.000.000 euro voorzien, of een vermeerdering met bijna 3.000.000 euro.

Het feit dat er voor het dienstjaar 2002 bijkomend nog eens 120 miljoen BEF wordt uitgetrokken voor circa 60 VLEV's, toont volgens de minister dan ook zonneklaar de omvang aan van de inspanningen die worden geleverd om de VLEV's een degelijk statuut te geven.

I.5. Nieuwe organisatie en heroriëntatie van het korps

Na te zijn ingegaan op de nieuwe rechtspositieregeling van de VLEV's laat de minister nog opmerken dat een deel van de bijkomende middelen ook zal worden besteed aan de reorganisatie en de heroriëntatie van onze vertegenwoordiging in het buitenland. Een aantal posten met een zeer beperkte activiteitsgraad, zoals Bordeaux, Stuttgart en Seattle, worden gesloten. Dit zal evenwel gepaard gaan met een versterking van onze vertegenwoordiging in Parijs en München. Die beide posten zullen worden geherstructureerd en versterkt.

Waar zulks opportuun is zal er de komende jaren ook een hergroepering plaatsvinden in sterk uitgebouwde kantoren, die in de plaats komen van een reeks kleinere en niet efficiënte kantoren met grote onkosten. Terzake herbevestigt de minister zijn vaste overtuiging dat Vlaanderen zijn middelen zo efficiënt mogelijk moet proberen te besteden, door een aantal kleine posten te hergroeperen in levenskrachtige gehelen.

Vlaanderen moet zich eveneens sterker profileren in Afrika en meer bepaald in Zuid-Afrika. Zulks zal gebeuren door de spoedige opening van een eigen vertegenwoordiging in Kaapstad, naast de reeds bestaande in Johannesburg. Terzake kan de minister trouwens meedelen dat het zijn bedoeling is om de post in Kaapstad te openen ter gelegenheid van zijn aanstaande zending naar Zuid-Afrika.

Verder moet ook de Vlaamse aanwezigheid in het Nabije Oosten – die momenteel veeleer gering is – versterkt worden. Dit zal meer bepaald gebeuren door een opwaardering van ons kantoor in Teheran, waar het niveau van onze vertegenwoordiger zal worden verhoogd van handelssecretaris tot Vlaams economisch vertegenwoordiger. Deze opwaardering is des te relevanter geworden na het recente bezoek van de federale minister van Buitenlandse Zaken aan Iran.

Het hele Amerikaanse continent zal, wat onze vertegenwoordiging betreft, versterkt worden door het aanstellen van regiomanagers voor respectievelijk Noord- en Latijns-Amerika.

Eenzelfde oefening wordt overigens voorbereid inzake de Vlaamse aanwezigheid in Azië. Alle in Azië gestationeerde VLEV's en DIV'ers komen dit eigenste weekend trouwens naar Brussel met het oog op deze oefening.

Tot slot dient ook onze vertegenwoordiging in Oost-Europa te worden aangepast aan deze nieuwe evolutie. Daartoe worden onder andere een upgrading van ons kantoor in Kiev en de opening van een kantoor in Sofia overwogen.

De minister laat er daarbij geen twijfel over bestaan dat er de komende jaren een grote inspanning zal moeten worden geleverd om de geplande reorganisatie te realiseren, en van het korps een performant en operationeel geheel te maken. De nadruk zal daarbij komen te liggen op een solide sturing van het korps, het resultaatgericht werken, het meten van de resultaten, de actiebereidheid en het effectief actievoeren. Enkel indien aan deze voorwaarden wordt voldaan, zullen de inspanningen die worden geleverd ook nuttig besteed zijn.

I.6. Consensus over de noodzaak om expeditief te werk te gaan

Na dit korte overzicht van de inhoud en de betekenis van het voorliggende ontwerp van decreet, geeft de minister nog mee dat ook de syndicale delegaties in de raad van bestuur van Export Vlaan-

deren, en de sociale partners in het algemeen, vragende partij zijn voor deze hervormingen. Het feit dat alles bijzonder zorgvuldig werd voorbereid, betekent trouwens ook dat eenmaal het voorliggende decreet is goedgekeurd, de vermelde besluiten onmiddellijk in de praktijk gebracht zullen kunnen worden.

Het Vlaamse bedrijfsleven, en zeker het aanzienlijke KMO-segment daarvan, heeft er overigens alle belang bij dat het gebruik zou kunnen maken van een performant en gemotiveerd buitenlands netwerk van de Vlaamse overheid. En een dergelijk netwerk staat of valt nu eenmaal met de kwaliteit en de motivatie van de mensen die het bestaffen. Bij wege van voorbeeld haalt de minister aan dat hij, naar aanleiding van een recente, en succesvolle, zakenmissie naar Japan heeft kunnen vaststellen dat Vlaanderen daar beschikt over drie uitstekende (en overigens perfect Japans sprekende) vertegenwoordigers. Het is hem daarbij ook niet ontgaan dat de privé-sector (en meer bepaald de grote bedrijven) enige interesse toonde om deze mensen eventueel weg te kapen. Om deze mensen blijvend te kunnen interesseren en motiveren voor hun job bij de Vlaamse overheid is het – gezien het feit dat ze goed in de markt liggen – dus imperatief dat hen een interessant statuut en interessante toekomstperspectieven moeten kunnen worden geboden.

II. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN – EERSTE RONDE

II.1. Tussenkomst van de heer Stefaan Platteau

De heer Stefaan Platteau meent ten algemenen titel te mogen vaststellen dat het nu voorliggende ontwerp van decreet "op zijn tijd" komt. Voor Export Vlaanderen zou dit decreet zelfs ronduit een historische mijlpaal moeten vormen, aangezien het afrekent met een bijzonder vervelende erfenis uit het verleden. De diverse personeelsovergangen van het laatste decennium – die tot een veelheid aan statuten hebben geleid binnen een en dezelfde organisatie – worden nu immers eindelijk geregulariseerd.

De heer Stefaan Platteau juicht daarbij toe dat men bij dit streven naar eenvormigheid ook blijvend oog gehad heeft voor de belangen van het personeel dat ons in het buitenland vertegenwoordigt. Deze personeelsleden vervullen immers een belangrijke en vaak ook erg lastige taak, zodat het voor de Vlaamse overheid absoluut imperatief is om hen blijvend te motiveren. Het feit dat alle sociale partners deze operatie volledig onderschrijven en ondersteunen spreekt daarbij trouwens boekdelen. Dat men tot eensgezindheid kon komen in deze voor het Vlaamse bedrijfsleven vitale aangelegenheid, stemt de heer Platteau dan ook bijzonder tevreden.

Naast de bijkomende financiële inspanningen die zullen worden geleverd, onderschrijft de heer Platteau ook de rationalisatie-operatie die zal worden doorgevoerd met betrekking tot het Vlaams economisch netwerk in het buitenland. Dat het kantoor in Bordeaux zal worden gesloten ten voordele van een versterking van onze aanwezigheid in Parijs, is volgens de heer Platteau een voorbeeld van het feit dat we ondertussen een voldoende graad van maturiteit hebben bereikt, om effectief en gefundeerd lessen te kunnen trekken uit het verleden. De heer Platteau is dan ook insgelijks bijzonder te spreken over het feit dat er weldra een Vlaamse economische vertegenwoordiger zal komen in Kaapstad, dat – naast Johannesburg – een absolute economische sleutelpost is in Zuid-Afrika (zowat het enige land in sub-Sahara Afrika dat een reëel economisch ontwikkelingspotentieel heeft). In dezelfde zin is hij trouwens ook volledig gewonnen voor de geplande opwaardering van onze vertegenwoordigingen in Teheran en Kiev. Teheran kan immers een belangrijke uitvalsbasis vormen voor de hele regio van het Midden-Oosten, terwijl de keuze voor Kiev (en dus impliciet ook voor het individueel bewerken van de republieken van het GOS) volledig logisch is na de implosie van de vroegere centralistische Sovjet-Unie.

Afsluitend drukt de heer Stefaan Platteau nogmaals zijn geloof uit in de toekomstgerichtheid van het voorliggende ontwerp van decreet, in de zin dat het een grotere efficiëntie en prestatiegerichtheid bij het buitenlands personeel van Export Vlaanderen wil bewerkstelligen, door het introduceren van een eenvormig statuut en een betere financiële regeling. Hij ondersteunt tevens ten volle de beleidsintentie van de minister om een gezond weefsel van buitenlandse vertegenwoordigingen uit te bouwen, en het personeel daarvan blijvend te motiveren. In combinatie met elkaar zouden al deze maatregelen ertoe moeten leiden dat de Vlaamse overheid haar buitenlands personeel beter aan zich weet te binden, zonder ze daarvoor al te veel in de watten te moeten leggen. Dienaangaande wijst hij de minister er wel op dat een en ander steeds wat het karakter van een evenwichtsoefening zal hebben.

II.2. Tussenkomst van de heer Freddy Sarens

Ook de heer Freddy Sarens acht het een goede zaak te zijn dat dit decreet er nu uiteindelijk toch komt. Tegelijk stelt hij echter vast dat de minister, hoewel het bij dit ontwerp van decreet – met zijn luttele twee artikels – in se enkel gaat over de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers naar Export Vlaanderen, het ook heeft gehad over twee andere zaken, te weten : de eigenlijke toekomstige rechtspositie van die VLEV's én een aantal nieuwe oriëntaties voor Export Vlaanderen als instelling.

Dat de minister hier ook gewag heeft gemaakt van de inhoudelijke elementen van het toekomstige statuut van de VLEV's acht de heer Sarens zowel gepast als terzake. De finaliteit van de overdracht van de VLEV's naar Export Vlaanderen is er immers in gelegen hen onder een eengemaakte uniforme rechtspositieregeling te brengen. De heer Sarens heeft er daarentegen wel moeite mee dat de minister, bijna terloops, melding maakt van drie – blijkbaar reeds gefinaliseerde – uitvoeringsbesluiten waarmee concreet invulling gegeven zal worden aan die rechtspositieregeling, zonder de desbetreffende besluiten ter beschikking van deze commissie te stellen. Vanuit het oogpunt van de parlementaire controletaak is dit toch wel een discutabele houding. Daarenboven stelt de heer Sarens zich ernstige vragen over de mate waarin het door de minister vermelde toekomstige managementcomité de facto nog ruimte zal hebben om een eigen dynamisch personeelsbeleid uit te stippelen. In de mate dat dit managementcomité geconfronteerd wordt met de genoemde, en ondertussen waarschijnlijk ook reeds door de Vlaamse regering genomen, uitvoeringsbesluiten, zal het er immers ten volle door gebonden zijn. In tegenstelling tot wat de minister beweert, dreigt het managementcomité op die manier inzake personeelsbeleid een louter uitvoerende instantie te worden. Hoe zulks te verzoenen valt met de conclusies van de Ernst & Young-studie over de "optimalisering van het buitenlands Vlaams economisch beleid" is voor de heer Sarens dan ook een raadsel.

Wat de heer Freddy Sarens echter bijzonder ergert, is het feit dat de minister van dit kleine ontwerp van decreet gebruik maakt om een aantal, zelfs min of meer strikt getimede, nieuwe basisoriëntaties voor Export Vlaanderen te lanceren. Volgens de heer Sarens is deze heroriëntatie zelfs dermate verstrekkend dat ze in wezen het voorwerp zou moeten uitmaken van een beleidsbrief. Beleidsbrief die de minister trouwens ook – voorafgaandelijk aan de eigenlijke hervorming – ter discussie zou moeten voorleggen in deze commissie. Hij verzoekt de minister dan ook dringend om hierover nog voor het zomerreces een grondige commissiebespreking te houden op basis van een goed onderbouwde input-nota. Na het reces, heeft zo'n discussie immers niet of nauwelijks nog zin, aangezien de commissie dan blijkbaar toch al voor een voldongen feit gesteld zal worden.

II.3. Tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen verklaart dat er vanzelfsprekend niemand enig bezwaar tegen kan hebben dat de Vlaamse economische vertegenwoordigers onder uniforme rechtspositieregeling worden gebracht. Wel blijft het daarbij nog maar de vraag waarom men ervoor geopteerd heeft om de VLEV's daartoe onder te brengen bij Export Vlaanderen, en niet bij de administratie Buitenlands Beleid, zoals oorspronkelijk toch de bedoeling was. Van de minister had de heer Van Nieuwenhuysen dan ook graag vernomen op grond van welke argumenten hij is afgestapt van die (door zijn voorgangers op het departement geformuleerde) piste. In feite worden de VLEV's door hun overdracht naar Export Vlaanderen nu immers een soort technische specialisten (inzake handel en economie) met een diplomatenstatuut, daar waar ze bij een overdracht naar de administratie Buitenlands Beleid veeleer diplomaten, in de brede zin van het woord, zouden zijn geworden. Die laatste optie zou meer beantwoord hebben aan de basisoptie om de betrokkenen meer "plurifunctioneel" te maken, en zou tegelijk ook beter gepast hebben in de bredere hervorming van het Vlaams administratief landschap, waarbij men onder andere wil komen tot de oprichting van een Vlaams buitenlandministerie.

Voor wat dan de eigenlijke rechtspositie van de VLEV's betreft, constateert de heer Luk Van Nieuwenhuysen dat de minister in zijn toelichting nogal wat elementen vermeld heeft die helemaal niet terug te vinden zijn in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet. Net zoals de heer Sarens, vindt ook hij dit een wat betreurenswaardige techniek, aangezien de minister hier een aantal beweringen formuleert die de commissieleden, op dit ogenblik, onmogelijk kunnen verifiëren. Dit temeer daar er nog niet zolang geleden door een aanzienlijk aantal VLEV's, in collectieve naam, een uitvoerige nota aan de commissieleden werd bezorgd met een heel aantal kritieken op de hen voorgestelde rechtspositieregeling. In de mate dat die kritische nota en de uitlatingen van de minister contradictoir zijn, is het voor een parlementslid –

bij ontstentenis aan concrete teksten – onmogelijk om na te gaan wie nu precies gelijk heeft. Bij wege van voorbeelden hiervan haalt de heer Van Nieuwenhuysen aan dat volgens de door hem aangehaalde nota sommige VLEV's er wel degelijk financieel op achteruit zouden gaan terwijl er ook geen enkele promotiemogelijkheid zou zijn naar een hogere categorie naarmate de carrière van de VLEV's vordert. Twee zaken waaromtrent de minister zopas straal het tegenovergestelde beweerd heeft. Enkel in de hypothese dat de minister zijn oorspronkelijke voorstel zou hebben bijgestuurd aan de hand van de door de VLEV's geformuleerde opmerkingen, zou er m.a.w. géén contradictie zijn. Maar zulks had de heer Van Nieuwenhuysen dan eventueel wel graag zelf kunnen nagaan aan de hand van de teksten in kwestie.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen heeft daarnaast ook een vraag in verband met de opmerking van de Raad van State luidens dewelke het aanbevelenswaard ware geweest om nog een derde artikel – betreffende de rechten en de verplichtingen die voortspruiten uit de overeenkomsten die zijn gesloten tussen de regering en de over te dragen VLEV's – toe te voegen aan het ontwerp van decreet. Aanbeveling op dewelke men blijkbaar niet is willen ingaan. Van de minister had de heer Van Nieuwenhuysen dan ook graag vernomen waarom precies men deze suggestie van de Raad van State niet heeft weerhouden ?

Ook inzake de door de minister vermelde sluiting van een aantal posten, laat de heer Luk Van Nieuwenhuysen opmerken dat het voor hem als parlementslid volkomen onmogelijk is om na te gaan of deze beslissingen al dan niet gefundeerd zijn. Terzake had hij dan ook graag minstens vernomen of die sluitingsbeslissingen het gevolg zijn van "regionale" factoren (d.w.z. een reëel gebrek aan economisch gewicht van een bepaalde locatie), dan wel of zulks ook het gevolg kan zijn van de meer "toevallige" omstandigheid van het slecht functioneren van de daar gestationeerde VLEV. Met name het voornemen om onze post in Seattle te sluiten komt nogal bevreemdend over. Het gaat immers over een van de belangrijkste economische groeipolen van de Verenigde Staten, die daarenboven een economische poort is naar de regio van de Stille Oceaan, en dus naar Azië.

Tenslotte laat de heer Luk Van Nieuwenhuysen ook nog opmerken dat de minister nergens iets vermeld heeft over mogelijkheden tot bijscholing voor onze VLEV's. In deze snel evoluerende tijden is het nochtans imperatief dat onze buitenlandse vertegenwoordigers op regelmatige tijdstippen zouden worden bijgeschoold, en zulks zowel vakinhoudelijk als louter technisch (dit laatste dan bijvoorbeeld inzake de recentste evoluties op het vlak van ICT). Van de minister wenst hij dan ook te vernemen of dienaangaande nu reeds een en ander gebeurt, dan wel of men minstens het voornemen heeft om daar in de toekomst rekening mee te houden ?

II.4. Tussenkomst van de heer Jacques Laverge

De heer Jacques Laverge wenst zich, zonder in herhaling te vervallen, eerst en vooral aan te sluiten bij een aantal terechte opmerkingen die door de vorige sprekers werden geformuleerd. Daarnaast heeft hijzelf ook nog een tweetal specifieke opmerkingen, die hier nog niet aan bod zijn gekomen.

Zo had hij graag van de minister vernomen hoever men reeds staat met de uitvoering van het vroeger in deze commissie door hem geformuleerde voornemen om jaarlijks de prestaties van alle VLEV's te wegen, te evalueren en te valoriseren. Een meer systematische evaluatie van hun functioneren, hun takenpakket en hun werklast is immers noodzakelijk om te voorkomen dat er een soort van ongezonde en contraproductieve "eilandmentaliteit" zou ontstaan, terwijl zulks tevens moet toelaten om die post-verantwoordelijken die sub-optimaal functioneren tijdig te detecteren en zonodig te verwijderen. Daarenboven is dit de enige objectieve en soepele manier om de inherente economische relevantie van het voortbestaan van bepaalde buitenlandse posten na te gaan.

Een tweede opmerking van de heer Jacques Laverge betreft het eigenlijke statuut van de VLEV's. Ook hij heeft immers de, hoger reeds door de heer Van Nieuwenhuysen aangehaalde, kritische nota vanwege een 45-tal VLEV's ontvangen. Het feit dat bijna driekwart van ons buitenlands korps problemen bleek te hebben met de hen voorgestelde regeling is bepaald niet geruststellend, en is ook contradictoir met de geruststellende woorden van de minister. In het licht van dit gegeven, kan men zich daarenboven ook vragen stellen bij de mate van representativiteit van de in de raad van bestuur van Export Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisaties, die blijkbaar toch hebben ingestemd met de voorgestelde hervormingen. Dit temeer daar de ervaring leert dat eenmaal er een akkoord verworven is met de vakbonden, dit nog maar zelden voor enige wijziging vatbaar is. Afsluitend wenst de heer Jacques Laverge tenslotte van de minister te vernemen hoe het op stapel staande nieuwe Vlaamse statuut zich, in vergelijkend opzicht, verhoudt tot de soortgelijke statuten die be-

staan bij de andere gewesten en bij de federale overheid. Volgens de hoger geciteerde kritische nota zouden de Vlaamse economische vertegenwoordigers op diverse niet-onbelangrijke punten immers heel wat minder goed af zijn dan hun collega's van de andere gewesten en hun collega's bij de federale overheid.

II.5. Tussenkomst van de heer Miel Verrijken

De heer Miel Verrijken brengt in het midden dat statutaire kwesties doorgaans bijzonder ingewikkeld zijn. De door de minister verstrekte summiere toelichting doet zijns inziens dan ook geen recht aan de inherente complexiteit van de hier ter discussie liggende kwestie.

De heer Verrijken wijst er daarbij onder andere op dat de minister nogal gemakkelijk over de kwestie van het diplomatiek statuut van de VLEV's is heen gegaan. Hierbij mag nochtans niet uit het oog verloren worden dat dit gegeven alleen al de Belgische federale overheid tersluiks een flinke zeg geeft in de werking van onze buitenlandse economische vertegenwoordigers. De diplomatieke betrekkingen, en het daarmee samenhangende diplomatiek statuut, verlopen immers nog steeds hoofdzakelijk "van staat tot staat". Het is de heer Verrijken daarbij overigens niet geheel duidelijk of men – gezien de grote verscheidenheid die er terzake bestaat – het principe van de wederkerigheid hanteert. Zo hebben de vertegenwoordigers van Québec in het buitenland steeds een diplomatiek statuut, terwijl de vertegenwoordigers van de Amerikaanse oostkusthavens (Boston, Philadelphia) bij de haven van Antwerpen dat statuut dan weer niet hebben. Dit laatste in tegenstelling tot de handelsagenten van Italië in België, die ook allemaal een diplomatiek statuut hebben.

Verder heeft de heer Verrijken ook de grootste twijfels bij de aangekondigde beslissing om het kantoor van Export Vlaanderen in Seattle te sluiten. Gezien het onmiskenbare economische belang van Seattle (dat ondere andere de thuishaven is van een aantal zeer grote Amerikaanse bedrijven, als Boeing en Microsoft), is dit volgens hem zelfs een volkomen onzinnige beslissing. Maar anderzijds is ze toch weer symptomatisch voor de totale verwaarlozing van de – potentieel nochtans immense – Amerikaanse markt door Vlaanderen. Dit totale gebrek aan belangstelling voor de Noord-Amerikaanse markt is trouwens des te schrijnender als we zien welke exportinspanningen (en dito gewin) daar door onze rechtstreekse concurrent en buur, Nederland, worden gedaan. De heer Verrijken herhaalt dan ook nogmaals zijn dringende oproep aan de minister om nu eindelijk werk te maken van het exploreren, bewerken en openbreken van de Amerikaanse markt voor onze Vlaamse exporteurs. Toestanden zoals die waarbij Vlaanderen zijn economische belangenbehartiging in een andere rijke Amerikaanse stad als Houston, overlaat aan een Nederlandsonkundige (want van origine Waalse) ereconsul, kunnen immers echt niet langer. Vlaanderen moet in Noord-Amerika dringend een netwerk van eigen bekwame export- en handelsprofessionals opzetten.

II.6. Tussenkomst van de heer Patrick Hostekint

Naar aanleiding van recente parlementaire werkbezoeken aan Parijs en Barcelona, meent de heer Patrick Hostekint, op basis van een aantal persoonlijke vaststellingen, toch dat er enkele bedenkingen kunnen gemaakt worden bij de wijze waarop het Vlaams buitenlands netwerk momenteel is opgebouwd.

Het spreekt daarbij voor zich dat het tot stand brengen van een eenvormig statuut voor alle VLEV's op zich zeker een goede zaak is. Maar doordat Vlaanderen in het buitenland diverse categorieën van vertegenwoordigers heeft (en dus niet alleen VLEV's), dreigt dit wel te leiden tot een verschuiving van het probleem. Om een oplossing ten gronde te bewerkstelligen ware het dan ook aangewezen dat ál onze buitenlandse vertegenwoordigers (VLEV, DIV, Toerisme Vlaanderen) eenzelfde statuut zouden krijgen.

Hoewel vergelijken altijd moeilijk en zelfs wat riskant is, meent de heer Hostekint naar aanleiding van de hoger genoemde bezoeken, en zonder zich te willen wagen aan enig kwaliteitsoordeel, toch nogal sterke stijl- en mentaliteitsverschillen te hebben mogen vaststellen bij de respectievelijke vertegenwoordigers van Export Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen. Vooral in Barcelona was het verschil in aanpak duidelijk bijzonder groot.

Daar waar de minister de "motivatiefactor" als een van de belangrijkste achtergronden aanhaalt voor het invoeren van een eengemaakt en gunstiger statuut voor de VLEV's, meent de heer Hostekint dan ook dat er minstens een gelijkaardige inspanning zou moeten geleverd worden voor de mensen van Toerisme Vlaanderen, die uiteindelijk toch een min of meer vergelijkbare functie uitoefenen.

Hij verklaart daarbij ook in niet geringe mate geschokt te zijn geweest door het feit dat de vertegenwoordiger van Toerisme Vlaanderen in Barcelona het heel lang zonder enig officieel soci-

aal statuut heeft moeten stellen. Situatie waaraan men zelfs tijdelijk heeft moeten remediëren via een inschrijving als werknemer bij een interimkantoor. Deze verwaarlozing van de buitenlandse agenten van Toerisme Vlaanderen is des te ergerlijker als men het groeiende economisch belang van de toeristische sector en de toeristische industrie in ogenschouw neemt. Alleen al op die gronden verdienen de mensen van Toerisme Vlaanderen het om ten volle au sérieux genomen te worden, hetgeen onder andere tot uiting zou moeten komen in de toekenning van een statuut dat gelijk is aan dat van de VLEV's. De invoering van een nieuw eengemaakt statuut voor de VLEV's biedt volgens de heer Hostekint daartoe een unieke gelegenheid. Aangezien de buitenlandse vertegenwoordigers van Toerisme Vlaanderen onder de bevoegdheid van minister Landuyt (bevoegd voor Toerisme) vallen, neemt de heer Hostekint zich dan ook voor om deze te bevragen betreffende de mogelijkheid om tot een dergelijk eengemaakt statuut te komen.

II.7. Tussenkomst van de heer Luc Van den Brande

De heer Luc Van den Brande constateert dat daar waar het voorliggende ontwerp van decreet er in essentie enkel toe strekte de mogelijkheid te scheppen om een nieuw statuut te introduceren voor de VLEV's, uit de toelichting van de minister een veel breder opzet naar voor is gekomen.

Hoewel zowel het ene als het andere opzet volkomen legitiem is, is het vanuit parlementair oogpunt wat dubieus om een meer algemene, of structurele, hervorming inhoudelijk te koppelen aan de introductie van een nieuw statuut. Een dergelijke – dan nog onaangekondigde – "pars pro toto-benadering" biedt immers niet voldoende gelegenheid tot een gedegen parlementair debat over de fundamentele basisopties die men in de nabije toekomst wil lichten met betrekking tot (het momenteel trouwens wat onthoofde) Export Vlaanderen. Bij ontstentenis aan een gedegen voorbereiding – de gedachtewisseling over de Ernst & Young-studie inzake de "optimalisering van het buitenlands Vlaams economisch beleid" nog even daargelaten – kan van de commissieleden hic et nunc immers niet verwacht worden dat ze het debat ten gronde over onze toekomstige exportorganisatie kunnen voeren.

De heer Luc Van den Brande stelt dan ook voor om bij deze commissiebespreking enkel te focussen op de overdracht van de VLEV's naar Export Vlaanderen. Naar aanleiding van een andere, maar zeker nog voor het parlementair reces te houden commissiebijeenkomst (kwestie van het parlement niet achter de beslissingen te laten aanhollen), zou het dan kunnen gaan over de meer fundamentele thematieken die de minister hier heeft aangekaart.

III. ALGEMENE BESPREKING : REPLIEKEN VAN DE MINISTER – EERSTE RONDE

In zijn repliek wijst de minister erop dat een snelle goedkeuring van het nu voorliggende ontwerp van decreet absoluut noodzakelijk is voor de spoedige implementatie van de drie uitvoeringsbesluiten met betrekking tot het statuut van de VLEV's. Dienovereenkomstig verzoekt hij de commissie dan ook – alleen al omwille van de gemoedsrust van de betrokken personeelsleden, die hier toch al lang op wachten – om het decreet toch zeker te willen goedkeuren op de huidige commissiebijeenkomst. Deze personeelsbesluiten zullen volgens de minister trouwens zeker ook geen volwaardige HRM-werking van het managementcomité in de weg staan. Een bijkomend argument is daarenboven dat het aangewezen ware dat het nieuwe statuut reeds operationeel zou zijn op het ogenblik dat de mensen van de vroegere Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel in het najaar (in uitvoering van de Lambermontakkoorden) overkomen naar Export Vlaanderen. Ten laatste op dat ogenblik moet het mogelijk zijn om voor iedereen een uniform statuut te hebben. Hetgeen meteen ook de reden is waarom men niet is ingegaan op de aanbeveling van de Raad van State om een derde artikel – in essentie strekkende tot het behoud van de statutaire diversiteit – toe te voegen aan het ontwerp van decreet. Noch hijzelf, noch de minister bevoegd voor Ambtenarenzaken, noch de sociale partners wensten immers afbreuk te doen aan het basisstreven naar statutaire eenvormigheid.

Anderzijds wil hij er ook op wijzen dat de vraag naar een breder debat zijns inziens momenteel toch wat prematuur is, aangezien het nieuwe overkoepelende managementcomité – dat toch een centrale rol zal spelen – nog niet eens is opgericht. Men mag hem daarenboven toch niet ten kwade duiden dat hij een aantal zaken wat breder heeft willen schetsen teneinde de genoemde besluiten wat exacter te kunnen situeren. De statutaire kwestie kan immers niet volledig los worden gezien van de meer algemene hervormingsoperatie die op stapel staat. Het komt hem dan ook aangewezen voor om pas in het najaar, en in elk geval pas na de effectieve installatie van het managementcomité, wat uitvoeriger en diepgaander terug te komen op de nieuwe wegen die hij met de Vlaamse openbare exportbevorderingsinstelling wil inslaan.

De minister wijst er daarbij op dat deze hervormingsplannen, bij diverse gelegenheden, trouwens reeds meerdere keren ter sprake zijn gekomen in deze commissie. Zo werd hier bijvoorbeeld reeds vrij uitvoerig gesproken over de verdichting en de hergroepering binnen het Export Vlaanderen-netwerk. Een operatie die sowieso reeds bezig is voor een tiental VLEV's en DIV'ers in de NAFTA-landen, die – kwestie van tot een betere concordantie van hun activiteiten te komen – onder een regiohoofd zullen ressorteren. Waarbij de minister terzijde nog laat opmerken dat het deze VLEV's en DIV'ers zelf zijn die de afschaffing van de post Seattle voorgesteld hebben.

Ook het feit dat een versterking van onze aanwezigheid in Afrika, en dan op de eerste plaats in Zuid-Afrika, onderzocht werd, is in deze commissie reeds ter sprake gekomen. Iets wat mogelijks wat minder het geval is geweest voor de versterking van onze aanwezigheid in het Nabije Oosten. Maar ook in die regio is het de plicht van de Vlaamse overheid om proactief reeds aanwezig te zijn in die landen waar men de komende jaren geredelijkerwijze een aanzienlijke economische groei mag verwachten.

De minister bevestigt verder dat in het nieuw op te zetten systeem ook vormen van meting, weging en evaluatie zullen worden ingebouwd, kwestie van op een objectieve en permanente manier het reële economische belang van elke post te kunnen nagaan. Insgelijks onderschrijft hij het belang van de mogelijkheid voor de VLEV's en de DIV'ers om zich bij te scholen. Terzake geeft hij mee dat het effectief de bedoeling is om al het buitenlands personeel op een min of meer regelmatige basis terug naar Vlaanderen te halen, dit enerzijds om hen duidelijk te maken wat de Vlaamse overheid en het Vlaamse bedrijfsleven precies van hen verwachten, en anderzijds om hen de gelegenheid te bieden tot bijscholing. Op die manier kan men potentieel voorkomen dat bepaalde VLEV's zich geïsoleerd gaan voelen op hun post, terwijl men ze tegelijk ook behoedt voor het immer op de loer liggende gevaar van intellectuele en beroepsmatige verstarring. Dit verklaart volgens de minister trouwens meteen ook mee waarom het uiteindelijk niet zo'n goed idee is om de VLEV's integraal en exclusief onder te brengen bij de administratie Buitenlands Beleid (ABB). Ze zijn immers te zeer gelinkt aan het economisch gebeuren om ze probleemloos te incorporeren in een organisatie als de ABB, waar hun economische kerntaak in het gedrang dreigt te komen. Wel blijft het vooralsnog zo dat de VLEV's – conform de in het verleden genomen beslissingen – qualitate qua als buitenlandse vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid, formeel ook mee in het ABB-organogram zullen voorkomen. Hetgeen echter niet zal beletten dat hun taakstelling louter economisch georiënteerd en gedetermineerd zal zijn, en bepaald zal worden vanuit de economische belangen van Vlaanderen.

Verder moge het ook duidelijk zijn dat de aanpassing van het personeelsstatuut van de VLEV's geen wijziging zal brengen, laat staan op enigerlei wijze afbreuk zal doen, aan hun huidig diplomatiek statuut. Een en ander is natuurlijk wél uitermate relevant voor de DIV'ers, die momenteel niet van een dergelijk diplomatiek statuut (en de daaraan verbonden voordelen) kunnen genieten. In de mate dat de VLEV's en de DIV'ers zullen worden samengebracht in één enkele organisatie, spreekt het voor zich dat ze ook integraal (d.w.z. met inbegrip van de diplomatieke status) een en hetzelfde statuut zouden moeten kunnen krijgen. Een dergelijk diplomatiek statuut opent immers onmiskenbaar bepaalde deuren, die anders gesloten blijven.

Voor wat dan het economisch belang van de VS-markt betreft, meent de minister dat de vergelijking met Nederland niet echt opgaat. De beweerdelijke Nederlandse economische successen in de VS betreffen immers niet zozeer het exportgegeven, als wel de Nederlandse investeringen aldaar. Ten algemenen titel geeft de minister overigens nog mee dat, door de band genomen, de Nederlandse export het vorig jaar slechter heeft gedaan dan de Vlaamse. Nederland kende namelijk maar een exportgroei van ongeveer twee percent, daar waar de Vlaamse export er drie percent op vooruit is gegaan. Een veel zorgwekkender probleem in relatie tot de VS is volgens de minister dan ook gelegen in het feit dat Vlaanderen er, vooral in vergelijking tot het verleden, nauwelijks nog in slaagt om een significant aandeel van de totale overzeese Amerikaanse investeringen aan te trekken. De Vlaamse overheid moet zichzelf dan ook dringend en prioritair tot taak stellen om Vlaanderen opnieuw interessant te maken voor Amerikaanse bedrijven die in Europa willen investeren. Eenzelfde consigne geldt overigens ten aanzien van Japanse investeerders. Vlaanderen moet zorgen dat het klaar is om opnieuw Japanse bedrijven te ontvangen, van zodra de voorspelde Japanse economische relance een feit wordt.

IV. ALGEMENE BESPREKING : AANVULLENDE VRAGENRONDE

IV.1. Aanvullende tussenkomt van de heer Freddy Sarens

De heer Freddy Sarens blijft bij zijn oorspronkelijke vaststelling dat – nog los van het feit dat de minister vrij onverwacht ook een aantal zeer brede nieuwe basisoriëntaties voor Export Vlaanderen heeft menen te moeten inbrengen in het debat – in heel deze discussie een aantal zaken door elkaar worden gemengd.

Hoewel het daarbij voor zich spreekt dat het voorliggende ontwerp van decreet inderdaad een spoedige goedkeuring behoeft, en zijn fractie het dus ook zal stemmen, blijft hij ongelukkig met het feit dat de parlementsleden blijkbaar geen voorafgaandelijke inzage gegund wordt van de uitvoeringsbesluiten via dewelke men concreet gestalte wil geven aan het nieuwe eengemaakte VLEV-statuut.

Dit is des te ergerlijker aangezien de commissieleden hierdoor momenteel ook niet in de mogelijkheid zijn om na te gaan of de HRM-verantwoordelijken binnen het managementcomité inderdaad nog een voldoende speelruimte zullen behouden, en doordat de commissieleden al evenmin kunnen nagaan of, en zo ja, in welke mate er uiteindelijk rekening is gehouden met de kritische bemerkingen van de VLEV's in kwestie.

IV.2. Aanvullende tussenkomst van de heer Miel Verrijken

De heer Miel Verrijken wijst de minister terecht, daar waar deze gesteld heeft dat de Vlaamse export het in de loop van 2001 (met een stijging van 3 percent) beter zou gedaan hebben dan de Nederlandse (die slechts met 2 percent zou zijn toegenomen). De uitvoer van goederen en diensten vanuit Nederland naar de Amerikaanse markt – waarover het uiteindelijk toch ging – is immers dermate gigantisch, dat het door de minister aangehaalde verschil in exporttoename over het jaar 2001 er volkomen in het niet bij verzinkt. Hij blijft dan ook ten volle bij zijn kritiek dat Vlaanderen een van zijn grootste potentiële exportmarkten bijna volkomen negeert, en dit ondanks het feit dat de in Vlaanderen geproduceerde goederen en diensten perfect aansluiten bij de wensen van de VS-markt.

Nederland beperkt zijn betrokkenheid op de Noord-Amerikaanse markt trouwens ook niet louter tot het exporteren van goederen en diensten. Het is er historisch ook één van de grootste investeerders. Dat exporteren en investeren inherent samengaan met elkaar is voor de Nederlanders dus oud nieuws, daar waar men dit in Vlaanderen blijkbaar nu pas begint te beseffen. Ook hier zijn onze mercantiele noorderburen ons dus weer eens te slim af.

Afsluitend benadrukt de heer Verrijken tenslotte nogmaals het belang van een volwaardig diplomatiek statuut voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers. Terzake laat hij met name opmerken dat de VS geen enkel ander soort vertegenwoordigers erkennen dan diplomatieke vertegenwoordigers. Vlaanderen mag op die belangrijke afzetmarkt dan ook niet terugvallen op mensen met een diplomatiek "nepstatuut".

IV.3. Aanvullende tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

Daarbij aansluitend wenst ook de heer Luk Van Nieuwenhuysen het belang en de inherente waarde van een diplomatiek statuut voor onze externe economische vertegenwoordigers te benadrukken. Dat ook de DIV'ers in de toekomst van een dergelijk statuut zouden kunnen genieten – zoals hij meent begrepen te hebben uit de toelichting van de minister – vindt hij derhalve een goede zaak. Tegelijk laat hij daarbij opmerken dat onze vertegenwoordigers wel steeds op de laagste diplomatieke trap zullen staan, iets wat in het diplomatieke wereldje, waar rang en status wel degelijk hun belang hebben, niet echt in ons voordeel speelt. En dit al zeker niet als men onze vertegenwoordigers zal gaan vergelijken met de hoger "gerangschikte" Belgische federale diplomaten.

Op "macrovlak" stelt de heer Van Nieuwenhuysen vast dat er heel wat belangrijke ontwikkelingen min of meer gelijktijdig op ons afkomen : een diepgaande hervorming van het netwerk van Export Vlaanderen, de overkomst van een heel aantal mensen van de vroegere BDBH naar Export Vlaanderen en de oprichting van het federale Agentschap voor de Buitenlandse Handel. Hij pleit er dan ook voor dat de minister de zaken op een zeer overzichtelijke en structurele manier met deze commissie en met het Vlaams Parlement zou doornemen, en de parlementsleden een duidelijk zicht zou geven op de timing, de exacte agenda en de precieze inhoud van een en ander. Het huidige debat kan daartoe niet volstaan, en is zeker niet het juiste vehikel om al deze punten aan te pakken, laat staan uit te klaren.

Hij blijft het daarnaast ook moeilijk hebben met het feit dat de minister de commissieleden blijkbaar geen inzage wenst te geven in de besluiten die invulling zullen geven aan de nieuwe rechtspositieregeling van de VLEV's, zodat deze commissie niet kan nagaan of er inderdaad is ingegaan op de initiële kritieken van de betrokken VLEV's. Aangezien de parlementaire controletaak op die manier niet naar behoren kan worden uitgeoefend, zal zijn fractie zich bij de stemming over het ontwerp van decreet dan ook onthouden.

IV.4. Aanvullende tussenkomst van de heer Jacques Laverge

Verder gaande op de bemerkingen van een aantal commissieleden nopens het belang van een diplomatiek statuut voor onze Vlaamse externe economische vertegenwoordigers, brengt de heer Jacques Laverge in het midden dat zijns inziens ook hun "roepnaam", d.w.z. de manier en de benaming waarop ze zichzelf voorstellen aan onze buitenlandse partners, van belang is. Hij is er terzake niet helemaal van overtuigd dat het nu gehanteerde systeem in promotioneel opzicht het meest optimale is. Van de minister had hij dan ook graag vernomen of er mogelijks niet een nieuwe vorm van internationale naamgeving of naamvorming zou kunnen worden overwogen.

IV.5. Aanvullende tussenkomst van de heer Luc Van den Brande

De heer Luc Van den Brande wenst eerst en vooral een kleine kanttekening te plaatsen bij de bewering van de minister als zou de Vlaamse export het in 2001 al bij al nog vrij goed gedaan hebben. Een en ander is immers volledig afhankelijk van de referentieperiode die men hanteert, en is daardoor vaak een louter statistische constructie. De bewering van de minister klopt bijvoorbeeld al een heel stuk minder als men de exportprestaties van 2001 vergelijkt met de exportboom (naar de VS en voor een stuk ook naar Japan) van de jaren '97, '98 en zelfs nog de eerste helft van '99.

Ten tweede brengt de heer Van den Brande in het midden dat, hoewel er geen de minste twijfel kan bestaan over het nut van het regelmatig up-to-date brengen van ons instrumentarium, er zich, zijns inziens, toch een aantal statutaire problemen dreigen te stellen. In het vigerende decreet op Export Vlaanderen zijn immers een heel aantal zaken vastgelegd, die de minister nu op de helling lijkt te willen zetten. Volgens de heer Van den Brande, zal er op diverse punten dan ook zonder meer met een nieuw decreet gewerkt moeten worden. Gezien het legistieke gewicht van een en ander pleit hij er dan ook voor dat de minister zeer zorgvuldig tewerk zou gaan bij zijn hervormingsoperatie. Kwestie van later (op grond van juridische onzorgvuldigheden) niet teruggefloten te worden door de Raad van State. Daarenboven wijst hij erop dat – overeenkomstig de wet van '54 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut – bepaalde wijzigingen een zekere eensgezindheid tussen de gefedereerde entiteiten van dit land veronderstellen. Eensgezindheid die, bij zijn weten, momenteel nog niet verworven is.

Voor wat de kwestie van het diplomatiek statuut van onze externe economische vertegenwoordigers betreft, wijst de heer Luc Van den Brande erop dat de Conventies van Wenen betreffende de diplomatieke (1961) en de consulaire (1963) betrekkingen, voorzien dat de betreffende voordelen slechts kunnen worden toegekend aan vertegenwoordigers van sub-statelijke entiteiten in de mate dat ze onder het gezag en de verantwoordelijkheid vallen van een diplomaat-posthoofd (d.w.z. een ambassadeur of een consul-generaal) van de zendstaat in het betreffende ambtsgebied. Dit betekent ipso facto dat de structuur van het federale diplomatieke netwerk steeds in hoge mate determinerend zal zijn voor de mate waarin Vlaanderen een eigen extern economisch netwerk van mensen met een diplomatiek statuut kan opbouwen. Op grond van het internationaal publiekrecht is onze autonomie in deze dus zeker verre van volkomen.

En tenslotte herhaalt de heer Van den Brande zijn eerdere kritiek dat van de behandeling van dit kleine ontwerp van decreet in wezen oneigenlijk gebruik gemaakt wordt om een heel aantal nieuwe en verregaande strategische opties te lanceren. Opties die misschien wel in het verlengde liggen van de Ernst & Young-studie over de "optimalisering van het buitenlands Vlaamse economisch beleid", maar die verre van uitgeklaard zijn in deze commissie. Hij blijft er dan ook bij dat het van het grootste belang is dat deze commissie nog voor het zomerreces een bijkomende discussie ten gronde zou kunnen hebben over de diverse nieuwe denksporen die de minister hier heeft gelanceerd. Bij de herneming van de parlementaire werkzaamheden in het najaar dreigt alles immers reeds beslist te zijn, waardoor een parlementair debat dan zowat zou neerkomen op mosterd na de maaltijd.

IV.6. Aanvullende tussenkomst van de heer Stefaan Platteau

Op basis van wat hij tijdens de discussie heeft vernomen, meent ook de heer Stefaan Platteau dat er voldoende redenen zijn om zo spoedig mogelijk in deze commissie de discussie ten gronde over de nieuwe oriëntaties voor Export Vlaanderen te houden. Anderzijds wil hij er toch voor pleiten om het nu voorliggende ontwerp van decreet nu al onmiddellijk te stemmen. De betrokkenen hebben immers recht op zekerheid nopens hun statuut.

V. ALGEMENE BESPREKING : AANVULLENDE ANTWOORDEN VAN DE MINISTER

In zijn slotrepliek wijst de minister er vooreerst op, dat het feit dat de sociale partners eenparig en volmondig achter de voorgestelde hervorming van het statuut staan, op zich reeds afdoende bewijst dat er ten volle werd ingegaan op de eerder dit jaar door een aantal VLEV's geformuleerde bedenkingen. Zo mag men er dan ook volkomen zeker van zijn dat geen enkele VLEV er financieel op achteruit zal gaan.

Insgelijks laat hij opmerken dat het aan de functie van Vlaams economisch vertegenwoordiger verbonden diplomatiek statuut op zich zelfs gunstiger is dan dat van een consul. Qua algemene diplomatieke status zijn ze inherent dus nog niet zo slecht af. Wel erkent hij dat er, vanzelfsprekend in onderling overleg met de federale overheid (die als officiële zendstaat immers de beslissende stem heeft), wordt nagedacht over een andere – beter in de mond liggende, meer accurate en ook wat meer "standingvolle" – formulering voor hetzelfde diplomatiek statuut. Louter indicatief kan de minister aangeven dat er, bijvoorbeeld, al is gesproken over een formulering waarin de term "adviseur" centraal zou staan. Maar het spreekt voor zich dat deze terminologische wijziging, gezien de betrokkenheid van alle drie de gewesten en de noodzakelijke actie vanwege de federale overheid, nog enige voorbereiding zal vragen.

Daarnaast meent de minister ook dat men hem toch niet ten kwade mag duiden dat hij, conform de geest van de open-debatcultuur, vandaag in zijn toelichting, qua informatieverstrekking aan de commissieleden, wat verder is gegaan dan het loutere ontwerp van decreet dat ter bespreking voorligt. Maar veel verder kan de bespreking van een en ander volgens hem momenteel nog niet gaan. Het zou, zijns inziens, zelfs ronduit prematuur zijn om op dit ogenblik al het debat ten gronde te willen houden. Daarvoor moet men minstens de installatie van het managementcomité afwachten. Pas dan immers kan men nuttigerwijze wat nader ingaan op een aantal van de hier aangehaalde kwesties.

Voor wat tenslotte de opmerking van de commissievoorzitter aangaande de noodzaak tot een herziening van het decreet op Export Vlaanderen betreft, wijst de minister erop dat heel veel ondervangen zal kunnen worden via de momenteel nog lopende, maar in beginsel tegen eind juli binnen de Vlaamse regering af te ronden, oefening "Beter Bestuurlijk Beleid". Deze moet enerzijds resulteren in een kaderdecreet (dat de noodzakelijke decretale onderbouw moet leveren voor de operatie), terwijl er anderzijds ook knopen moeten worden doorgehakt betreffende de organisatie van de Vlaamse buitenlandse betrekkingen, en het scheppen van een kader waarbinnen alle Vlaamse buitenlandse vertegenwoordigers een plaats zullen krijgen. Ook voor wat dat betreft kan de minister de commissieleden dus ten volle geruststellen.

Afsluitend verzoekt de minister de commissie nogmaals met nadruk om haar goedkeuring te willen hechten aan het voorliggende ontwerp van decreet tot overheveling van de VLEV's naar Export Vlaanderen. Dit is immers een basisvoorwaarde om de betrokkenen – die een vitale rol vervullen voor de Vlaamse economie en in het bijzonder voor onze exporterende bedrijven – nu eindelijk qua statuut de al zo lang door hen gewenste zekerheid te bieden.

VI. STEMMINGEN

VI.1. Stemming over de artikelen

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen met negen stemmen, bij drie onthoudingen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen met negen stemmen, bij drie onthoudingen.

VI.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd wordt het "ontwerp van decreet houdende de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling" tenslotte eveneens aangenomen met negen stemmen, bij drie onthoudingen.

De verslaggever, *De voorzitter,*

Jacques LAVERGE Luc VAN DEN BRANDE